

นายเทอดศักดิ์ ชมโตะสุวรรณ : ผลกระทบของนโยบายการตั้งราคาและภาษีต่ออุปสงค์น้ำประปาของครัวเรือนและปัญหาการขาดแคลนน้ประปาในประเทศไทย. (EFFECT OF PRICING AND TAX POLICY ON HOUSEHOLD DEMAND FOR WATER SUPPLY AND SHORTAGE OF WATER SUPPLY IN THAILAND)

อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร. วรเวชม์ สุวรรณระดา, 114 หน้า. ISBN 974-17-7112-6

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการที่จะหาค่าอุปสงค์น้ำประปาของแต่ละกลุ่มครัวเรือนที่มีความแตกต่างกันในความสามารถในการจ่ายและศึกษาถึงผลกระทบของนโยบายการตั้งราคาและภาษีน้ำประปาแบบต่างๆต่ออุปสงค์น้ำประปาของครัวเรือนเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ประปาในประเทศไทยในอนาคตรวมทั้งศึกษาถึงผลกระทบต่อความไม่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงทรัพยากรน้ำประปาซึ่งเป็นสินค้าที่จำเป็นต่อการดำรงชีพด้วยแบบจำลองการใช้จ่ายเชิงเส้นถูกนำมาใช้ในการประมาณค่าสมการอุปสงค์น้ำประปาของครัวเรือนโดยใช้ชุดข้อมูลหลักจาก 3 แหล่ง ได้แก่ ข้อมูลการใช้จ่ายของครัวเรือนจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนปี พ.ศ. 2545, ข้อมูลราคาสินค้าจากกรมการค้า กระทรวงพาณิชย์, และข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตและบริโภคน้ำประปาจากการประปานครหลวงและการประปาส่วนภูมิภาค ข้อมูลสินค้าถูกแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ ได้แก่ กลุ่มสินค้าประเภทน้ำประปา, กลุ่มสินค้าประเภทอาหาร, และกลุ่มสินค้าประเภทไม่ใช่อาหาร ข้อมูลครัวเรือนถูกแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ๆ ได้แก่ กลุ่มครัวเรือนที่มีฐานะยากจน, กลุ่มครัวเรือนที่มีฐานะใกล้เคียง, กลุ่มครัวเรือนที่มีฐานะปานกลาง, และกลุ่มครัวเรือนที่มีฐานะร่ำรวย ตามลำดับ

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่าอุปสงค์น้ำประปาในแต่ละกลุ่มครัวเรือนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญโดยที่กลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำจะมีค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาของน้ำประปามากกว่ากลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้สูง จากผลการทดสอบนโยบายเชิงจำลองพบว่านโยบายการตั้งราคาและภาษีน้ำประปาที่ประเทศไทยใช้อยู่ในปัจจุบันยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการลดอุปสงค์น้ำประปา ในระยะสั้นนโยบายการเก็บภาษีน้ำประปาแบบต่างอัตราสองระดับนอกจากจะมีประสิทธิภาพในการลดอุปสงค์น้ำประปาทั่วประเทศแล้วยังสามารถช่วยลดความแตกต่างในด้านความไม่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงทรัพยากรน้ำประปาได้อีกด้วย แต่กระนั้นก็ตามเมื่อพิจารณาในระยะยาวนโยบายการเก็บภาษีแบบต่างอัตราสองระดับเพียงอย่างเดียวยังไม่เพียงพอที่จะป้องกันปัญหาการขาดแคลนน้ประปาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตได้ การใช้นโยบายผสมระหว่างนโยบายภาษีน้ำประปาแบบต่างอัตราสองระดับร่วมกับนโยบายการตั้งราคาน้ำประปาแบบดัชนีค่าน้ำจะมีประสิทธิภาพมากกว่าในระยะยาวซึ่งนอกจากจะสามารถช่วยลดความไม่เท่าเทียม

กันในการเข้าถึงทรัพยากรน้ำประปาแล้วยังช่วยป้องกันปัญหาการขาดแคลนน้ำประปาในอนาคต
ควบคู่กันไปอีกด้วย

สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์. ลายมือชื่อนิสิต _____.

ปีการศึกษา 2547. ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา _____.